

1. Prema poslovnim knjigama WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica, ukupno fakturirano potraživanje, po svim osnovama u periodu od 31.07.2014. godine do 19.09.2019. godine iznosi 24.338.379,63 € od čega je Opština Budva izvršila uplate, po svim osnovama, u ukupnom iznosu 13.685.719,13 € odnosno ukupan dug Opštine Budva na dan 19.09.2019. godine iznosi 10.652.660,50 € odnosno navedeni iznos predstavlja ukupno potraživanje WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica na isti datum.

WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica je u svojim poslovnim knjigama prikazalo 46 faktura, počev od 31.07.2014. godine do 30.04.2018. godine, a u skladu sa DBFO Ugovorom, ukupne vrijednosti 23.107.616,97 € plus 6 faktura u skladu sa Protokolom od 04.03.2019. godine u ukupnom iznosu 428.000,04 € odnosno ukupno 23.535.617,01 €. Na svakoj fakturi – na uvid sam dobila kopije istih, odnosno propratnom aktu fakture postoji prijemni pečat Opštine Budva (zavodni pečat). Opština Budva nije evidentirala ukupnu obavezu prema WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica. Ukupne uplate u iznosu 12.556.734,33 € su evidentirane na analitičkim karticama Opštine Budva počev od 17.10.2014. godine pa do 10.05.2019. godine plus 6 faktura u skladu sa Protokolom od 04.03.2019. godine u ukupnom iznosu 428.000,04 € koje su plaćene. Ukupno nenaplaćeno potraživanje WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica, po osnovu DBFO Ugovora, na dan 19.09.2019. godine iznosi 10.550.882,64 €.

2. Ukupno iskazano potraživanje u poslovnim knjigama WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica od Opštine Budva iznosi 24.338.379,63 € od čega je Opština Budva uplatila ukupno 13.685.719,13 € odnosno nenaplaćeno potraživanje na dan 19.09.2019. godine iznosi 10.652.660,50 €. U ukupnim potraživanjima su uključene sve fakture, po osnovu DBFO Ugovora kao i po osnovu hemikalija i potrošnog materijala počev od 27.06.2018. godine (protokolom je ugovorena i paušalna naknada na ime usluga upravljanja i održavanja sistemom iznos od 66.666,67 € plus PDV za jedan mjesec počev od 30.03.2019. godine do 30.03.2020. godine. – ukupno 6 faktura u pojedinačnom iznosu od po 71.333,34 € odnosno ukupan iznos 428.000,04 €. Sve fakture po ovom osnovu je platila Opština Budva). Ovaj iznos od 428.000,04 € se može računati kao dio DBFO Ugovora, ali isti nijesam prikazala u tabeli iz razloga korigovanih faktura koje bi obuhvatile i ovaj dio.

3. Kada je riječ o kamatama možemo da govorimo samo o kamatama na iskazana potraživanja a ne o kamatama na potraživanjima koja su trebala da budu iskazana.

4. Fakture WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica nijesu ispravne. Naime, u strukturi izdatih faktura veći dio predstavlja naknada za prefinansiranje odnosno finansiranja (dio glavnice i kamate kredita) na koju je obračunat PDV u iznosu 7 %. U skladu sa Zakonom o PDV-u u Crnoj Gori PDV se ne obračunava na kredit i trošak kredita – kamatu. Odnosno, ako se umjesto prefakturisanja izvora finansiranja mislilo na troškove investicije, opet faktura nije ispravno prikazana jer je stopa PDV-a na građevinski dio – investiciju tada bila 17 % a danas 21 %. Dalje, ostatak prikazane fakture čine troškovi koji su kao indekse koristili podatke iz Statistike Srbije a DBFO Ugovorom su predviđeni Zakoni Crne Gore odnosno indeksi u indeksnoj formuli su objavljeni u saopštenju Zavoda za statistiku Crne Gore. Stoga, niti jedna faktura nije tačna. Osnov obračuna ukupnog finansiranja predstavlja Dopunski sporazum broj 3 koji nije ni potpisan sa obje strane.

U skladu sa Članom 6. DBFO Ugovora - Mjesečne fakture: "Troškovi servisiranja zajma, izgradnje postrojenja, fiksni i varijabilni operativni troškovi i refundacije troškova za koje je to izričito obezbjedjeno ovim dbfo-Ugovorom, plus pripadajući PDV moraju biti fakturirani Naručiocu na kraju svakog mjeseca i sa tom fakturom dospjevaju za plaćanje. Bilo koji troškovi koji se nadoknadjuju moraju biti priznati i verifikovani na uobičajen način. Tamo gdje troškovi ne mogu biti priznati i verifikovani na vrijeme iz razloga za koje Izvodjac nije odgovoran, biće ispostavljene mjesečne fakture sa zaostalim dugom u razumnim ratama. Tamo gdje su troškovi plaćeni kao dio rata i mogu biti kasnije priznati i verifikovani, takvi troskovi će se obračunati po konačnom obračunu za tekuće godinu".

U skladu sa Članom 12 DBFO Ugovora - Promjene cijena "Ako ima promjena u osnovama za izračunavanje troškova za rukovanje i održavanje objekata (na primjer: zarade zaposlenih, energija i materijalni troškovi), dio nadoknade koji zavisi od operativnih troškova će biti prilagodjen po zahtjevu jedne od ugovornih strana. Iznos prilagodavanja se dobija primjenom formule o promjeni cijena koja se nalazi u dodatku "FORMULA PROMJENE CIJENA". Prvo prilagodjavanje cijena se vrši prilikom predaje objekata za tretman otpadnih voda. Posle toga će se cijene prilagodjavati ne češće od jednom godisnje, ali ne za kalendarsku godinu za koju je već određeno prilagodjavanje cijena. Ugovorne strane se moraju dogovoriti o načinu prilagodjavanja cijena u skladu sa dbfo Ugovorom ". WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica je izvršilo prilagođavanje cijena a nije došlo do predaje objekata za tretman otpadnih voda.

Podsjećam, Ugovorom i Aneksom je predviđeno da bi se izvršila konačna naplata za završenu kalendarsku godinu, WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica mora da podnese završnu godišnju fakturu (uključujući i pripadajući PDV), koja se mora priznati i verifikovati do kraja I mjeseca naredne godine. Ugovorene strane moraju da se dogovore da je završna godišnja faktura u skladu sa Ugovorom. Završna godišnja faktura postaje izvršna tek poslije dogovora ugovornih strana. Nijesam na uvid dobila završnu godišnju fakturu ni za jednu godinu. Znači, da nije verifikovana od obje ugovorne strane a samim tim ista nije izvršna.

5. Građevinski dio, u skladu sa DBFO Ugovorom, podrazumijeva uredan prikaz u Građevinski dnevnik odnosno Građevinsku knjigu. S druge strane, Nadzor se Ugovorom sa Opštinom Budva obavezao da će „uz svaku od privremenih (ili okončanih) situacija koje ovjerava izvođaču, dostavi i svoju privremenu (ili okončanu) situaciju koja će sadržati, pored računa za izvršene usluge i izvještaj o dinamici radova sa osvrtom na aktivnosti na kritičnom putu, foto-dokumentaciju iz koje se nedvosmisleno može sagledati fizička realizacija u proteklom periodu“. Imamo situaciju da je upotrebnata dozvola data za postrojenje 29.05.2015. godine a da je građevinska knjiga i građevinski dnevnicu predati investitoru - potpisani i ovjereni 08.03.2018. godine. Za investitora je validna situacija (privremena ili konačna) ukoliko istu odobri, pored potpisa izvođača i Nadzora. Jedino u slučaju postojanja tri potpisa na situaciji ista može biti predmet evidentiranja u poslovnim knjigama. Ne postoji niti jedno pisano odobrenje cijena od strane Investitora tj. Opštine Budva...nijesam dobila na uvid. Da li to znači da je Izvođač radova – WTE mogao da prikazuje cijene koje je htio. Ovo iz razloga više jer sam, imajući u vidu izuzetu dokumentaciju od WTE, od strane Tužilaštva, imala prilike da vidim da postoji faktura u ukupnom iznosu 3.145.000 € po osnovu koje je prikazan trošak i obaveza prema matičnoj firmi a u opisu su različite vrste „sastanaka i pregovora...“ kao i uplatu – avans u iznosu 3.500.000 € dati još 2010. godine a gradnja je počela 2011. godine... Upravo ovi momenti su dodatno uticali da insistiram da se pogledaju knjige WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica kako bi vidjeli opravdane iznose same investicije i izvora finansiranja.

6. Što se tiče obračuna fiksnih i varijabilnih troškova takodje je kao ponder uzet indeks Statistike Srbije odnosno kod promjena cijena što ne predstavlja tačan osnov. Obračun istih počinje od početka rada postrojenja. Posebno je pitanje pojedinih stavki samih troškova i osnov njihovog obračuna – koji podrazumijeva 100 % kapacitet odnosno količine koje nijesu precizirane odnosno iste treba da budu umanjene. Na troškove, ali kada budu pravilno obračunati, postavlja se pitanje obračuna kamate....samo za fakturisani a neplaćeni dio,zatezna kamata. Operativni troškovi a ne operativna naknada se računaju od aktiviranja investicije a to je momenat dobijanja upotrebne dozvole. Neusaglašeni su kapaciteti i procenti koji su osnov obračuna.

Iako su operativni troškovi utvrđeni DBFO Ugovorom, u iznosu 1.700.000 €, postavlja se pitanje koji dio se može računati obzirom da su Ugovorom predviđeni uz 100 % izvršenu obavezu od strane Izvođača – mislim na sve lokacije koje su ugovorene kao i na kapacitete/m3 odnosno na cjelokupno postrojenje.

7. Zadatak vještaka nije procjena već rad zasnovan na originalnoj dokumentaciji, koja je u ovom slučaju veoma oskudna. Od WTE Otpadne Vode Budva d.o.o. Podgorica nijesam dobila niti jedan traženi podatak a koji se odnosi na poslovanje odnosno rad samog Društva. Naime, Društvo je osnovano sa isključivim ciljem izrade postrojenja odnosno prenešenih prava i obaveza iz DBFO Ugovora. U tom smislu sam tražila sve podatke, počev od registracije, Statuta, zaposlenih, tok investicije sa svim fakturama dobavljača odnosno podizvođača, porezi na zarade, PDV, kreditne linije... Na osnovu različitih amortizacionih planova ne može se računati kamata. Osnovno su izvodi na kojima se izvorno može vidjeti transakcija odobrenih i povučenih sredstava, IOSi sa bankom, kapitalizacija kamate, pa tek dospjeće kredita koje je tri mjeseca po završetku faze investicije. Od koje banke je dobijen kredit, pod kojim uslovima, da li matična firma sve finansira... Jako bitan momenat je i namjena kredita odnosno da li su sredstva povlačena u skladu sa dinamikom investicije....datumi povlačenja kredita. Cijena kredita je veća kod uslova sopstvenog finansiranja u odnosu na Banku a DBFO Ugovor navodi da „Izvođač mora da odabere najpovoljniju opciju finansiranja. Izvođač neće praviti profit od preuzetog finansiranja.“ Čisti profit je 1 % na pozajmljena sredstva – više nego Banka.

8. Opština Budva – Skupština Opštine Budvaje donijela Odluku o dugoročnom zaduženju broj 0101-95/1 od 08.03.2010. godine. Iznos kredita je 58.000.000 €, na 20 godina sa grejs periodom od 3,5 godine. Ugovori o kreditiranju između WTE Wassertechnik GmbH Essen i WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica navode 48 kvartalnih anuiteta a to je 12 godina a grejs period se ne navodi već kapitalizacija kamate do tri mjeseca po završetku investicije. Za vrijeme faze izgradnje, kamata se kapitalizuje. Nakon faze izgradnje, zajmodavac propisuje dospjele kamate.Nijesam dobila na uvid kamate nakon faze izgradnje. Ostale su iste. Ugovori o kreditima skraćuju period otplate, umjesto 80 kvartalnih anuiteta predviđaju 48 odnosno, umjesto 20 godina ugovoreno je 12!

9. Postrojenje treba da bude predato investitoru, a isto, obzirom da se radi o građevinskom objektu, još uvijek nije upisano u Katastar nepokretnosti kod Uprave za imovinu.

10. Posebno je pitanje šta je bio predmet DBFO Ugovora u građevinskom dijelu a šta je urađeno. Umanjenja u predviđenim fiksnim troškovima, koji su se odnosili na 100 % investiciju, treba da bude zvanično odobren među ugovornim stranama da bi isti bio osnov za obračun kamata. Količine vode za prečišćavanje takodje treba da budu odobrene od ugovornih strana odnosno da budu tačno izmjerene kako bi mogle biti pravilno obračunate.

Stoga, da bi se izvršio ispravan način obračuna kamata:

- u toku perioda investicije, izgradnje postrojenja,
- za refinansiranje,
- za upravljanje postrojenjem kao i
- zatezne kamate,

neophodna je izvorna dokumentacija koja bi bila osnov, po iznosima, po pravilnom obračunu – mislim na troškove.

Uvidom u građevinsku knjigu:

- Predviđena vrijednost investicije, građevinski dio iznosi 58.560.000 €,
- Ista je vrijednost investicije, građevinski dio i po Dopunskom sporazumu I i II,
- Vrijednost radova koje je potpisao WTE iznosi 43.410.052,46 €,
- Ovjereni iznos od strane Nadzora iznosi 32.688.034,80 € zaključno sa 07.03.2018. godine,
- Nadzor se smatra nenadležnim za radove u iznosu 3.713.644,54 € i
- Nadzor je ovjerio količine a cijena je predlog u iznosu 5.012.905,70 €.

Uvidom u konačan obračun prof. Dr. Duhovnik-a, koji je radio kao član Komisije:

- vrijednost prema DBFO Ugovoru sa Dopunskim sporazumima 1,2 i 3 iznosi 43.003.644,69 €,
- cijena potvrđena od strane Nadzora u iznosu 41.414.584,83 € i
- utvrđeni zahtjev Opštine Budva za plaćanje na dan 25.09.2019. godine iznosi 29.134.162,16 € (umanjenje u iznosu 12.280.422,67 €).

11. Komentar vezan za troškove koji se odnose na KfV – IPEX banke: WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica (nepotpisani Ugovor o angažovanju) nije povlačio sredstva od Banke već je samo bio u nekoj vrsti pregovora oko eventualnog kreditnog aranžmana. Ukupan iznos takvih troškova iznosi 535.095,99 € a prema priloženim fakturama – 22 - počev od 10.10.2014. godine do 29.10.2015. godine. WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica je imalo pravo da pregovara sa desetine banaka a da ugovori aranžman sa jednom ili više i takvi troškovi bi bili eventualno prihvatljivi i opravdani od strane Opštine Budva. Ovo je jedno ispitivanje tržišta bez pristanka Opštine Budva kao Investitora. Stoga, ovaj trošak treba da snosi Izvođač radova.

12. Za Garanciju koju je izdala Opština Budva nije Vlada Crne Gore dala saglasnost već samo da može da se kreditno zaduži ali ne i da izda garanciju.

13. Interesantan je podatak da je Goran Vukobratović bio član Komisije i jedan od potpisnika Zapisnika o otvaranju ponuda. Ugovor o konsaltingu sa "Pro Ing" d.o.o. Novi Sad nijesam dobila na uvid iako se pominje da je bio konultant za pripremu Tendera. Da podsjetim, opština Budva je potpisala ugovor 2011. godine o vršenju stručnog nadzora sa istom firmom. Goran Vukobratović je i jedini osnivač "Pro – Ing Trade" d.o.o. Budva. WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica je godinama saradjivala sa Goranom Vukobratović odnosno d.o.o. u kojima je isti osnivač 100 %. Očigledan je konflikt interesa.

14. Ukupna kamata po osnovu oba kredita na dan 30.09.2019. godine iznosi 3.022.987,33 €. (kapitalizovana kamata do 15.08.2014. godine). Nakon ovog datuma nemamo ugovorenu kamatnu stopu koja bi služila kao obračun redovne kamate, koja od tog datuma ne može biti kapitalizovana.

15. Na kraju, bez uvida u poslovne knjige WTE Otpadne vode Budva d.o.o. Podgorica, ne možemo govoriti o konačnom iznosu investicije, kredita, operativnih, fiksnih i varijabilnih troškova.

U Podgorici, 02.10.2019. godine

~~Minja Vuković, stalni sudski vještak ekonomske-finansijske struke~~